

WARSZAWSKA OPERA KAMERALNA  
DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY  
STEFAN SUTKOWSKI



*Festiwal  
Oper Staropolskich  
w Warszawie*

*1 - 13 maja 1997 r.*

*Festiwal zrealizowano w ramach mecenatu  
nad kulturą Miasta Stołecznego Warszawy*

Sponsorzy Festiwalu:

**ATU Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.  
Kredyt Bank S.A.**

Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II  
pl. Bankowy

Premiera 13 maja 1997 r., godz. 19.00

*Józef Elsner*  
*Ofiara Abrahama*

melodrama w wykonaniu aktorów, sopranu solo, chóru i orkiestry symfonicznej

Opracowanie tekstu i reżyseria  
MACIEJ PRUS

Kierownictwo muzyczne  
JACEK KASPSZYK

W y k o n a w c y :

<i>Abraham, Patriarcha Hebrayczyków</i>	-	GUSTAW HOLOUBEK
<i>Faraon, Król Egiptu</i>	-	MARCIN RUDZIŃSKI
<i>Izmael, syn Abrahama i Agary</i>	-	JACEK ROZENEK
<i>Izaak, syn Abrahama i Sary</i>	-	JACEK WOLSZCZAK
<i>Azael, anioł</i>	-	ROBERT GIERLACH
<i>Agar, matka Izmaela</i>	-	JOANNA BOGACKA
<i>Sara, małżonka Abrahama</i>	-	DANUTA STENKA
MARTA BOBERSKA	-	sopran solo

CHÓR WARSZAWSKIEJ OPERY KAMERALNEJ

WARSZAWSKA ORKIESTRA SYMFONICZNA

pod dyrekcją  
JACKA KASPSZYKA

Kierownictwo chóru  
RYSZARD ZIMAK

Inspicjent  
Joanna Ramlau

*Koncert zrealizowano w ramach mecenatu nad kulturą  
Miasta Stołecznego Warszawy*

Treść sztuki *Ofiara Abrahama* musiała wyrzeć na Elsnerze niemałe wrażenie, gdyż w dziele tym dał on muzykę szczerze i głęboko odczuta. Poruszone w sztuce zagadnienie nieograniczonej wiary i ufności w sprawiedliwość Boga znajdowało do serca i umysłu artysty dostęp tym łatwiejszy, że było ono pożądanym lekiem na stan depresji, w jakiej znajdował się w tym czasie pod wpływem nieuleczalnej choroby żony.

W przeciwieństwie do swoich wcześniejszych melodramatów w *Ofierze* Elsner ograniczył do minimum partie wokalne, kładąc przede wszystkim przemawiać orkiestrze. Jest to więc melodramat *mit musikalischen Zwischensätzen*, zbliżony do klasycznego dzieła J. Bendy *Ariadna w Naxos*. Z partii wokalnych tylko w akcie I pojawia się raz jedne arioso (nr 3) ozdobione nieco w końcówkach kadencyjnymi melizmatami i raz chór (nr 12) śpiewający modlitwę. W tymże akcie mamy też recytację (nr 8) na tle orkiestry. Partie orkiestrowe starał się Elsner wiązać między sobą za pomocą wspólnej motywiki, co również przyczyniło się do zespolenia dzieła w rzadko spotykaną u Elsnera jednolitą całość. W końcowych scenach wprowadza silne kontrasty odpowiadające kontrastom dramatycznego napięcia akcji - przygotowania i powstrzymania ofiary, cichego szczęścia i hałaśliwej radości hebrajczyków.

Pierwszym, który oddał sprawiedliwość nowemu dziełu Elsnera, był korespondent (Würfell) "Allgemeine Mus. Zeitung". Napisał on, że Elsner dał w *Ofierze Abrahama* muzykę uduchowioną (*geistreich*), odpowiednią dla każdej sytuacji. Nie mniej pochlebnie napisał kilka słów o muzyce *Ofiary Abrahama* "Kurier dla Płci Pięknej": "obok pięknej śpiewności, widzieć się w niej daje powaga złączona z tą tkliwością, która wszystkie tego znakomitego kompozytora utwory cechuje". Zasadniczo *Ofiara Abrahama* stała się ukoronowaniem twórczości scenicznej Elsnera.

Po wystawieniu *Ofiary Abrahama* praca Elsnera w Teatrze narodowym weszła w stadium końcowe i znalazła ostateczne rozwiązanie w roku 1824, gdy Elsner otrzymał dymisję ze swego stanowiska, które zajmował okrągło 25 lat (sierpień 1799 r. - lipiec 1824 r.)

Alina Nowak-Romanowicz  
(z książki "Józef Elsner")



